



Foto Bureau Viridis - Wiegert Steen

De kamsalamander is een plaatstrouwe soort die zowel poelen als een structuurrijk landhabitat nodig heeft. Het mannetje heeft in het voorjaar een grote, indrukwekkende kam op zijn rug staan. Een geschikt leefgebied voor de kamsalamander bestaat uit landhabitat op 5 tot 50 meter van water. Idealiter liggen voortplantingswateren niet verder dan 400 meter uit elkaar. De kamsalamander kan namelijk maximaal circa 600 meter overbruggen om nieuw leefgebied te koloniseren.

Infoblad Doelsoorten

Kamsalamander

Voortplanting in de poel

Met zijn grote kam imponeert het mannetje het vrouwtje. Dit doet hij in grote, halfbeschaduwde poelen met veel water- en oeverplanten. Hoe warmer het water, hoe sneller de ontwikkeling van de eieren en larven gaat. In juli tot september vindt de metamorfose plaats waarbij de salamander de kieuwen verliest. Vanaf nu kan hij ook op het land leven. In het water eet de kamsalamander allerlei waterdiertjes, larven en eieren van kleine watersalamander en kikkers. Zelf moeten de larven van kamsalamanders vooral vrezen voor vissen.

Migratie

In juni verlaten de volwassen salamanders de poel op weg naar hun winterverblijfplaats, de meeste jonkies van dat jaar volgen in juli en augustus, sommigen nog iets later. Ze zoeken houtwallen of struweel op, liefst waar wat ouder hout op de grond ligt en aanwezig is om onder te kruipen. Voor de salamanders is het belangrijk dat er veilige plekken met dekking van vegetatie binnen 100 meter van de poel aanwezig zijn.

Foto Saxifraga - Kees Marijnissen



Het vrouwtje vouwt de eieren één voor één in platte langwerpige bladeren van moeras-vergeet-me-nietje of mannagras. De larven die eruit komen lijken op kleine salamandertjes met uitwendige kieuwen.

weetje



Foto Saxifraga - Kees Marijnissen

Inmiddels zien de salamanders er niet meer zo mooi uit als in het voorjaar: de kammen zijn verdwenen en de rug van zowel de man als vrouw kleurt bijna zwart. De spikkels op de buik blijven wel. In deze fase leven de salamanders onder dood hout, zitten ze overdag in holletjes of onder stenen. Ze eten allerlei kleine dieren zoals wormen, slakken en insecten.

Winterrust

Tegen het einde van het najaar zoeken de salamanders een plekje op om in winterrust te gaan. In een houtwal, struweel, of een bosje kruipen ze weg in vorstvrije holletjes, onder stammen en stenen. In deze periode eten ze niet. Vanaf februari worden ze wakker en begint de trek richting de poel weer.

Meer weten?

Zie www.boerennatuurveluwe.nl of neem contact op met je veldcoördinator.

Wat kan ik doen voor de kamsalamander?

1. Leg een poel aan, die niet aangetakt is op het slootsysteem, om predatie door vissen te voorkomen!
2. Zorg dat de noordzijde van de poel een flauw talud heeft en open is, zonder struiken en bomen zodat het ondiepe water snel kan opwarmen en de larven zich goed kunnen ontwikkelen.
3. Zorg dat er houtige landschapselementen op minder dan 100 meter van de poel zijn, liefst met wat snoeihout erbij.
4. Bij voorkeur meerdere poelen bij elkaar, op maximaal 400 meter afstand.
5. Schoon de poel gefaseerd (25% tot 50% per jaar en van 1 september tot 15 oktober).
6. Geef waarnemingen door, bij voorkeur met foto.